

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin dünyada böyük nüfuz qazanması Heydər Əliyev siyasətinin məntiqli nəticəsidir

Azərbaycan müstəqil dövlətdir. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi tarixi hadisədir, Azərbaycan xalqının tarixi nailiyyətidir. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi dönməzdir, əbədidir və bizim borcumuz dövlət müstəqilliyini, əldə etdiyimiz milli azadlığı daim qoruyub saxlamaqdır. Bizim borcumuz bu müstəqilliyi möhkəmləndirməkdən və gələcək nəsillərə müstəqil, qüdrətli Azərbaycan dövləti çatdırmaqdandır ibarətdir.

Heydər ƏLİYEV
Ümummilli lider

iqtisadi tərəqqiyə, müasir sosial-iqtisadi və mədəni infrastrukturların yaradılmasına, respublika həyatının bütün sahələrinin yenilənməsinə, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə və qeyri-neft sektorunun dinamik inkişafına yönəldilib.

Neft strategiyasının uğurlu icrası nəticəsində əldə edilən vəsait hesabına regionlarda bütün köklü problemlər həll olunub, müasir infrastruktur formalaşdırılıb, əhalinin məşğulluq səviyyəsi yüksəldilib.

Prezident İlham Əliyev təşəbbüsü ilə Azərbaycanda uğurlu enerji siyasəti ilə yanaşı, çox böyük neqliyyat layihələri də icra olunub. Şərq-Qərb neqliyyat marşrutu reallaşdırılıb. Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) demir yolu işə salınıb. Şimal-Cənub neqliyyat dəhlizinin fəaliyyəti istiqamətində mühüm layihələr həyata keçirilib. Azərbaycan ərazisində bu dəhlizlə bağlı bütün tədbirlər uğurla yerinə yetirilib.

Tarixi ləpək yolu üzərində geniş iqtisadi zolağın yaradılmasının fəal dəstəkçisi olan Azərbaycan bu gün, həm də digər dəhlizlərlə müqayisədə yükərlin ölkəmizin ərazisindən keçməklə müxtəlif istiqamətlərə tranzit daşımlarının səmərəli təşkiliyə etibarlı təminat verir, daha əlverişli şərtlərlə qısa müddətdə, təhlükəsiz və vaxtında çatdırılmasına, tranzit daşımların həcminin dəfələrlə artmasına imkan yaradır.

Ümumiyyətlə, son illərdə gerçəkləşdirilən mühüm layihələr nəticəsində respublikamızın Avrsiyanın strateji beynəlxalq neqliyyat dəhlizlərinin genişlənməsində əlverişli geo-iqtisadi mövqedə yerləşməsi, ələcə də güclü tranzit potensialı Azərbaycanın transregional ticarətə mühüm qovşağa çevrilməsinə təminat edib. Ölkəmiz beynəlxalq ələmdə Şərq-Qərb, Şimal-Cənub, Cənub-Qərb beynəlxalq neqliyyat dəhlizlərinin, o cümlədən "Viking" Qatırı layihəsinin fəal iştirakçısı kimi tanınıb.

İşğaldan azad edilən Qarabağ regionunun coğrafi mövqeyi, ərazidən Avropa və Asiyaya çıxış imkanlarının artması isə Azərbaycanın beynəlxalq neqliyyat-kommunikasiya və dəhliz layihələrində bundan sonra daha fəal iştirakını gücləndirəcək. Bu hal Xəzər-Qara dəniz hövzəsinin və Cənubi Qafqazın strateji və etibarlı dövlət kimi ölkəmizin iqtisadi və siyasi nüfuzunu daha da artıracaqdır.

Dövlətimizin başçısı çıxışlarının birində Zəngəzur dəhlizinin-Horadiz-Zəngilan-Ağbend demir yolu istifadəyə verildikdən sonra bölgəmizin uzunmüddətli inkişafı, sabitliyinin təmin edilməsi və müharibə risklərinin sıfıra endirilməsinə əminliyi ifadə edib. Eyni zamanda, bu demir yolunun digər neqliyyat layihələrinin də reallaşdırılmasına mühüm təsir göstərəcəyini qüvvədə qatdırıb: "Azərbaycan Naxçıvanla, Türkiyə ilə birləşir. Eyni zamanda, Rusiyadan Ermənistan demir yolu xətti açılı bilər. Bu xətt yalnız Azərbaycan ərazisindən keçə bilər. Həmçinin Rusiya ilə İran arasında Naxçıvan ərazisi ilə demir yolu bağlantısı olacaqdır. İran ilə Ermənistan arasında demir yolu bağlantısı olacaq. Türkiyə ilə Rusiya arasında demir yolu bağlantısı olacaq. Yəni, bütün bölgə ölkələri bundan ancaq xeyir görəcəklər".

Azərbaycanın uzun illər təhlükəsiz tranzit ölkə kimi qazandığı nüfuz və maliyyə resursları da Horadiz-Zəngilan-Ağbend demir yolu xəttinin uğurla reallaşdırılacağına imkan verəcəkdir. Digər tərəfdən, bu infrastruktur bütün Türkdüniasını birləşdirəcək və ya qələbələ regionun türkdümlü dövlətləri arasında dərin iqtisadi-siyasi birləşmə quruluşuna və möhkəmlənməsinə də əsaslı təsir göstərəcək.

Ölkəmizdə neqliyyat layihələrinin uğurla reallaşdırılması nəticəsində deyil ki, Davos Dünya İqtisadi Forumunun son qiymətləndirməsinə əsasən, Azərbaycan demir yollarının səmərəliliyinə görə dünyada 11-ci, hava yollarının səmərəliliyinə görə 12-ci, dəniz limanları xidmətinin səmərəliliyinə görə isə 25-ci yerdə qərarlaşıb. Heydər Əliyev Beynəlxalq Hava Limanı dünyadakı beşüzlü 10 hava limanından biri kimi qəbul edilib. Bütün bunlarla bərabər, Azərbaycan yollarının keyfiyyətinə görə dünyada 27-ci, MDB məkanında isə 1-ci yeri tutub. "Doing Business"

hesabatına əsasən, ölkəmiz hökumətin uzunmüddətli strategiyası üzrə həm də dünyada 10-cu yerdə qərarlaşıb. Ölkə rəhbərinin islahatları səmərəliliyinə görə Azərbaycan 5-ci, əhalinin elektrik enerjisinə əlçatanlığına görə isə 2-ci yerdə möhkəmlənib. Eyni zamanda, respublikamız Dünya Bankı tərəfindən "dünyanın ən islahatçı 10 ölkəsindən biri" kimi qiymətləndirilib.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın əldə etdiyi bütün bu uğurlarla bağlı çıxışlarının birinə deyib: "Bütün bunlar əlbəttə ki, gördüyümüz işlərə verilən yüksək qiymətdir. Ən böyük qiymət Azərbaycan xalqı tərəfindən verilən qiymətdir... Əlbəttə ki, bu dəstək bizə güc verir, iradımızı artırır və biz islahatlara daha da böyük həvəslə, daha da böyük imkanlarla meyil göstəririk, bu islahatları aparırıq...".

Nəhayət, son bir məqamı da xatırlatmaq istərdim. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 2003-cü ildən İkinci Qarabağ müharibəsi başlananadək ötən dövr ərzində Qarabağ zəfərinə uzanan yolda Azərbaycan qarşısı qoyduğu müqəddəs vəzifəni gerçəkləşdirmək üçün siyasi, iqtisadi, sosial sahələrdə son dərəcə ciddi layihələr həyata keçirib. Dövlətimizin başçısının bu istiqamətdə reallaşdırdığı müdrik xarici siyasəti Ermənistanın işğalçı mövqeyi bərədə dünya ictimaiyyətində aydın təsəvvür yaradıb, həmçinin xalqımızın birliyi, milli vəhdəti getdikcə daha da möhkəmlənib, bərabərlik, doğmalıq ruhu güclənib. Erməni faşizminin yaşatdığı ağrı-acıları, haqsızlıq, ədalətsizlik bütün dünyaya nümayiş etdirilib. Ən nüfuzlu, ən böyük dövlətlər tərəfindən Azərbaycanın mövqələri dəstəklənir. Ulu öndər Heydər Əliyev in əsasını qoyduğu ordu quruculuğu yeni mərhələyə daxil olub. Azərbaycan Ordusu dünyanın ən güclü silahlı qüvvələri sırasında qərarlaşıb. Bütün bunlar isə 44 günlük Vətən savaşında möhtəşəm qələbəmizi şərtləndirib.

Prezident İlham Əliyev müdrik siyasəti ilə parlaq qələbəmizə doğru uzanan bir yolda ATƏT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropa Şurası kimi beynəlxalq təşkilatlar və bir çox digər nüfuzlu qurumlarla Azərbaycanın ədalətli mövqeyini dəstəkləmək üçün çox möhkəm beynəlxalq təməl yaratdı. Azərbaycan bu təməl, həmçinin BMT-nin nizamnaməsinə əsaslanaraq, eyni zamanda, beynəlxalq hüquq çərçivəsində hərəkət edərək, əks-həmlə əməliyyatı 2020-ci ildə 44 günlük Vətən savaşımızı düşməndən təmizlədi.

Vətən müharibəsindən sonra Qarabağda bərpa-quruculuq işlərinə başlanılıb. Ötən müddətdə enerji, kommunal xidmət obyektlərinin, neqliyyat infrastrukturalarının inşası sürətlə davam etdirilib. Şərqi Zəngəzur və Qarabağ iqtisadi rayonlarının yaradılması ilə Azərbaycan iqtisadiyyatı artıq bir neçə dəfədən çox böyüyüb, iqtisadiyyatın regional və sektorial strukturu dəyişib, habelə Qarabağ ərazisinin iqtisadi dövrüyə qayıtması və regional kommunikasiyaların, o cümlədən, Zəngəzur dəhlizinin açılması perspektivi yeni reallıqlar üzə çıxarıb.

Bələklik, istər ümummilli liderin hakimiyyəti dönməzində, istersə də onun layiqli varisi möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyev Azərbaycan rəhbərliyi illərində əldə edilən uğurlar Heydər Əliyev dövrün çağırışına cavab verən, zamanı qabaqlayan dahi şəxsiyyət olmasını sübuta yetirir. Bəli, onun fəaliyyəti sabaha, бүгүndүmүzə ünvanlanmışdır. Ona görə də Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının yaddaşında qurucu və xilaskar dövlət xadimi, ümummilli lider və xalq məhəbbətini qazanan ulu öndər kimi qalır. Xalqımızın tarixi taleyində, mənəvi, siyasi və ictimai həyatında, dövlət quruculuğunda onun misilsiz xidmətləri ölcüyəgəlməzdir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev təkə Azərbaycan deyil, həm də dünyanın nadir və bənzərsiz şəxsiyyətlərindən biri olaraq azad xatirəsi hər bir azərbaycanlının, hər bir soydaşımızın qəlbində əbədi yaşayır və yaşayacaqdır.

Elsad ABBASOV,
"Embawood" şirkətinin
Baş direktoru

xəstəxana və növbədə 3 min nəfər qəbul edən ambulatoriya-poliklinika müəssisələri istifadəyə verildi.

Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini əldə etdikdən sonra keçid iqtisadiyyatına xas olan böhranlı proseslər başqa sahələrdə olduğu kimi, neqliyyat sektorunda da baş verdi. Böhranın qarşısı yalnız 1996-cı ildə alındı, bu sahədə görülmiş tədbirlər neqliyyatın ayrı-ayrı növlərinin inkişafında müsbət meyllərin yaranmasına təsir etdi. 1996-2002-ci illərdə neqliyyat sektorunda yük daşınması 2,4 dəfə artdı.

Ölkə iqtisadiyyatının dünya iqtisadi sistemində inteqrasiyası ilə bağlı verilmiş qərarlar nəticəsində xarici ticarətin liberallaşdırılması istiqamətində səmərəli və davamlı tədbirlər reallaşdırıldı. İdxal-ixrac əməliyyatlarının bazar iqtisadiyyatının tələblərinə uyğun qurulması nəticəsində ölkəmizin beynəlxalq əlaqələri ilbət genişləndi, möhkəmləndi və inkişaf etdi. 1993-cü ildə 60 xarici ölkə ilə ticarət əlaqələri qurulmuşdursa, 2002-ci ildə bu əlaqələrin coğrafiyası genişləndirərək 128-ə yüksəldi, xarici ölkələrlə ticarət dövriyyəsi 1993-cü illə müqayisədə 2,8 dəfə artaraq 3,8 milyard ABŞ dollarına çatdı. Bu illər ərzində Azərbaycanda xarici investisiya müəssisələrinin sayı da kəskin sürətdə artdı. Əgər 1996-cı ildə ölkədə fəaliyyət göstərən xarici investisiya müəssisələrinin sayı 602-yə bərabər idisə, 2002-ci ildə bu rəqəm 3,5 dəfə artaraq 2104 olmuş, xarici şirkət və ya fiziki şəxslərin iştirakı ilə yaradılmış birgə müəssisələrin sayı isə 94,1 faiz artaraq 957-yə çatdı.

Azərbaycan Respublikasında bazar iqtisadiyyatının hərtərəfli inkişafını təmin etmək üçün həyata keçirilən tədbirlərlə yanaşı, qiymətlərin və ticarətin sərbəstləşdirilməsinə də xüsusi diqqət yetirildi, azad rəqəbat üçün vəziyyət şərait yaradıldı. Bu tədbirlər nəticəsində istehlak qiymətlərinin aşağı salınması təmin edildi. 1991-1994-cü illərdə inflyasiyanın böyük sürətlə artması müşayyət olunduğu halda, aparılmış düzgün iqtisadi siyasət nəticəsində inflyasiyanın artım sürətini kəskin azaldılmasına, onun birrəqəmli səviyyədə saxlanılmasına nail olundu. Bazar iqtisadiyyatına keçid dövründə ölkə iqtisadiyyatında aparılan islahatlar dövlət büdcəsinin gəlirlərinin ildən-ilə artmasını və ötən əsrin 90-cı illərin əvvəlində yüksək olan büdcə kəsinirinin azalmasını təmin etdi. 2002-ci ildə dövlət büdcəsinin bütün mənbələrdən daxil olan gəlirləri 1993-cü ilə nisbətən 85,1 dəfə artaraq 910,2 milyon manata çatdı, xərcələri isə 72,2 dəfə artaraq 931,8 milyon manat təşkil etdi. Büdcə kəsinirinin ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisi 1993-cü ildəki 7,1 faizdən 2002-ci ildə 0,4 faizə endirildi. Dövlət büdcəsinin xərclərində sosial müdafiə və sosial təminat xərclərinin payı ildən-ilə artdı. 1993-cü ildə bu məqsədlərə 1,1 milyon manat və ya ümumi büdcə xərclərinin 8,5 faizi sərbəst olunmuşdursa, 2002-ci ildə bu xərclər 190,3 milyon manata

çatdırıldı ki, bu da büdcə xərclərinin 20,4 faizinə bərabər idi.

Ümummilli lider əmək bazasının inkişafına, məşğulluq və işsizlik problemlərinin həllinə geniş yer verməsi nəticəsində iqtisadiyyatın qeyri-dövlət sektorunda məşğulluğun payının 1995-ci ildəki 43,9 faizdən 2002-ci ildə 69,7 faizədək artmasına nail olundu. Azərbaycanda bu dövrdə qəbul edilmiş Əmək Məcəlləsi, məşğulluq və əmək miqrasiyası haqqında qanunlar, Demografik İnkişaf və Pensiya İslahatı konsepsiyaları, yoxsulluğun azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə dövlət proqramı əmək və əhalinin sosial müdafiəsi sahələrində yeni strateji istiqamətlərin əsasını qoyub.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev müəyyənləşdirdiyi milli maraqlardan irəliləyən müstəqil siyasətə əsaslanan kursu saxlayıb. Milli dövletçilik maraqlarının müdafiəsi zamanı həm iktidarı, həm də çoxtərəfli formatda reallaşdırdığı siyasəti hər zaman diqqət mərkəzində saxlayıb. Bu cür müstəqil xarici siyasət kursunun həyata keçirilməsi ilə əldə edilən uğurlar isə, həтта dünyada bir-birinə qarşı duran güclər tərəfindən də müsbət dəyərləndirilib. Ümumiyyətlə, Azərbaycan rəhbərinin xarici siyasətinin əsasını iktidarı münasibətlərdə bərabər hüquq, qarşılıqlı hörmət, bir-birinin daxili işlərinə qarışmamaq prinsipləri təşkil edib. Şübhəsiz ki, belə bir xəttə, mövqeyə əsaslanan müstəqil və qətiyyətli siyasət beynəlxalq güc mərkəzləri tərəfindən yüksək rəqəblə qarşılanıb.

Prezident İlham Əliyev son 18 illik fəaliyyətinin bəzi məqamlarına diqqət yetirsək, bunu aydın görmək olar. Məsələn, ulu öndər Heydər Əliyev müəllif olduğu enerji təhlükəsizliyi siyasətinin reallaşdırıldığı sonrakı dövrdə qarşıya müxtəlif obyektivi və subyektiv çətinliklər çıxıb. Lakin dövlətimizin başçısının müdrik siyasəti ilə problemlər aradan qaldırılıb, bunlarla da Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum kimi nəhəng neft və qaz marşrutlarının gerçəkləşdirilməsinə nail olunub.

Burada bir məqamı da vurğulayaq ki, 2006-cı ildən başlayaraq enerji ixracı nəticəsində Azərbaycana daxil olan böyük maliyyə resursları sürətli

Ümummilli lider Heydər Əliyev respublikaya rəhbərliyinin birinci dönmində – 1969-1982-ci illərdə reallaşdırılan institusional islahatlar nəticəsində kənd təsərrüfatında, sənayedə, ələcə də neft-qaz sektorunda böyük inkişaf tempi əldə edilib. Bununla da ölkəmiz keçmiş SSRİ miqyasında xüsusi çəkiyə malik respublikaya çevrilib. Eyni zamanda, paytaxt Bakının abadlaşdırılması, şəhərdə tikinti-quruculuq işlərinin geniş miqyas alması, mikrorayonların və yeni qəsəbələrin salınması, burada onlarla sənaye müəssisəsinin yaradılması, həmçinin kəndlərin infrastrukturunun qurulması, yeni iş yerlərinin açılması, gənc mütəxəssislərin idarəetmədə irəli çəkilməsi kimi məsələlər ötən əsrin 70-80-ci illərində Heydər Əliyev hakimiyyətinin əsas prioritetləri kimi diqqət çəkib.

Keçmiş SSRİ dövründə ən məşhur demir yolunun – Baykal-Amur magistralının çəkilməsi, Bakıda itti faq əhəmiyyətli məişət kondisionerləri zavodu kimi onlarla müəssisənin tikilməsi Heydər Əliyev dühəsi haqqında, onun gərgin fəaliyyəti bərədə doğlun təsəvvür yaradır, eyni zamanda, bu dahi şəxsiyyətin gələcəyi görmək qabiliyyətini, hədəfi düzgün, dəqiq seçən qərarlar vermək istedadını sübuta yetirir.

Ulu öndər Heydər Əliyev 1993-cü ildə hakimiyyətə qayıdırdan sonra həyata keçirilən kompleks islahatlar nəticəsində müstəqil Azərbaycanın iqtisadi inkişafı təmin olundu. İqtisadiyyatın əsasını təşkil edən neft sektoru ilə yanaşı, digər sahələrdə də genişmiqyaslı islahatlara başlanıldı. Bazar iqtisadiyyatına uyğun qanunvericiliyin, büdcə, vergi, bank sistemlərinin formalaşdırılması, aqır islahatların həyata keçirilməsi, dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi, sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli biznes mühitinin yaradılması nəticəsində bazar iqtisadiyyatına keçidin əsası qoyuldu. Bunlarla bərabər, neft-qaz sektorunda gerçəkləşdirilən genişmiqyaslı tədbirlər iqtisadiyyatın digər sahələrinin inkişafında lokomotiv rolunu oynadı. Müğünümülmüş iqtisadi siyasət nəticəsində makroiqtisadi sabitliyi nail olundu və bundan sonra davamlı iqtisadi artım nəzərə çarpmağa başladı, iqtisadiyyatın bütün sahələrində islahatlar aparıldı, əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması istiqamətində ciddi addımlar atıldı. Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsinə mühüm önəm verildi və xarici investitorların ölkəyə axınını sürətləndirmək, onların səmərəli fəaliyyəti üçün əlverişli şərait yaratmaq, xarici ticarəti sərbəstləşdirmək, özlə bölməni inkişaf etdirmək, habelə milli iqtisadiyyatın beynəlxalq iqtisadi sisteme uyğunlaşdırılmasını, inteqrasiyasını gerçəkləşdirmək məqsədilə mükəmməl qanunvericilik bazası yaradıldı.

Həyatının mənasını xalqına və dövlətinə xidmətdə görün ulu öndərin müstəqil gənc respublikamıza rəhbərliyi dövründə gördüyü əvəzsiz işlər Azərbaycanı çox qısa müddətdə beynəlxalq arenada böyük nüfuzə və söz sahibinə malik bir ölkəyə çevirdi. O vaxt ölkəmiz dövlət müstəqilliyini yenidən bərpa etmişdi. Azərbaycan Ermənistanla müharibə şəraitində idi. Bu risk doğuran

amillər böyük dövlətləri və şirkətləri Azərbaycana investisiya yatırmaqda ehtiyatlı davranmağa vadar edirdi. Ümummilli liderin beynəlxalq arenadakı şəxsi nüfuzu ilə tərəddüdlərə son qoyuldu: 1994-cü il sentyabrın 20-də Azərbaycanın ən yeni tarixində dönüş nöqtəsi olan neft müqaviləsi imzalandı. "Əsrin müqaviləsi" adlandırılan bu saziş ölkəmizin gələcək inkişafına və təhlükəsizliyinə etibarlı zəmin yaratdı, dünya xaritätindəki mövqeyini daha da möhkəmləndirdi.

İqtisadiyyatda aparılan islahatlar, qanunvericiliyin, vergi və bank sistemlərinin sürətlə dəyişən iqtisadi şəraitə uyğunlaşdırılması, bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinə cavab verən yeni iqtisadi siyasətin həyata keçirilməsi Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyasına, dövlətlərarası münasibətlərinin fəal subyektinə çevrilmək dünyaya miqyasında layiqli yer tutmasına təkan verdi. Ulu öndərin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi islahatlar qısa bir zamanda uğurlu nəticələr verərək iqtisadi inkişafa getirib çıxardı, ölkəmizin qüdrətli iqtisadi dayaqları üçün əsaslar yaratdı, sənayenin ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisi 1993-cü ilə nisbətən 12,6 faiz bəndi artaraq 2002-ci ildə 37,4 faiz təşkil etdi. İqtisadiyyatın bütün sahələrində aparılan məqsədyönlü və ardıcıl islahatlar, sənaye, tikinti, neqliyyat, kənd təsərrüfatı və ticarətdə əldə edilmiş yüksək nailiyyətlər nəticəsində ölkədə ümumi daxili məhsul istehsalı 1996-2002-ci illər ərzində 71 faiz artaraq 6,1 milyard manata çatdı.

Ölkədə ictimai siyasi sabitliyin bərqərar olması daxili və xarici investitorlar üçün əlverişli şərait yaratdı və 1993-2002-ci illər ərzində ölkənin istehsal və qeyri-istehsal sahələrinin inkişafı üçün 8,2 milyard manat investisiya yönəldildi, onlarla mühüm əhəmiyyət kəsb edən obyektlər tikilərək istifadəyə verildi. Xarici investitorların ölkə iqtisadiyyatına vəsait yönəltməsi eyni zamanda ölkələrarası münasibətlərin inkişafına, ölkənin milli maraqlarının təminat olunmasına müsbət təsir göstərdi. Həmin dövrdə ümumi sahəsi 6,7 milyon kvadratmetr olan yeni yaşayış evləri, 31,1 min şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, 2,2 min yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisələri, 1,5 min çarpayılıq